

Näyte 23b: Suistamo

K: No ennen vielähäi nagrista...?

AS: Nagrista piettih. Palo(/e)n nagris, se ol´i hyvä. Ku hauduat tehtih...

K: Kuinbo se hauda luajittih? Nagrishauda?

AS: Kuopan ku tehtih ja sit kive mätet- naurista mätettih ja välih pandih kive, kuumie kivilöi, sie*lä vain sid hauvottihi... Sid kun ottli(-) naurista ottamas sidä pois, ni siid kun tiettih, jotta nyt on kypset jo, niin sid alettih huudua: "Miehet hambahittomat, hauval, veitettömät vierahiksi!"

K: No se hauda ylen magieta oli?

AS: Magietahan se_oli.

K: No mitä muuta nagrehes luajittih?

AS: Keitiänn´okkua ja... keitettiihä niidä hauvikkaaks niidä puassaki ta(hi) tahi kattilois.

K: No luajittihko juodavua midä nagrehes?

AS: Rieppuo keitettih kunga siid.

K: No kuin se rieppu keitet- rieppo keitettih?

AS: Ka naurehet kun pandih sinne kattilah ja siid... ku kiehu ni siithän se k-, se keitinvesi jäi se, puhtahaks kun pestii ja se vesi sit syödihi, syyvessä ryypittih, pyhäaigah, muul aigua, maido-, maijonsyöndäaigah eihän sitä tarvi*nut.

K: No mintyttä se muigie rieppo oli?

AS: Sidä mie en nähnyt engä syönyt en... (Millä-) Millä keinuo sidä lien tehty, en mie nähnyt kedäi. Meijän ei tehty ainai sidä.

K: No midä se n' äivöi oli?

AS: Eigö se lien ollut sidä naurehes kuivattua samal tabua... Kuivattu va' n hienoksi viibaleksi. Ja kui- mie muistelen vähäzen vain en mie- ei mejän äiti niin sidä- niitä tehnyt. Mie vain muissan, jotta mie näjin nuaburilois semmoista, jotta oli tuommoset... mimmoset ol' naurehet ja... Ne ol' kuivattu ja-

K: No kuinbo ennen idyä luajittih?

AS: Ruista kun pandit iät- itämäh, ensin liuvotettih vähäsen aigua veissä ja pandih astieh siid... Asties kun muudaman yön ol' i, sid nouzi idoselle ja... aiga pitkäl idosel män' i, siid pandih uunih ja semmoista... Kenbö- ken panis hienoo sogerie tahikka sidä niis jäi-, teh- jauhuo, jauhottih niidä iä- iätyttelöi kuivattih ja siid pantih vähäzen sinne ripotettih välih, jotta tuloo imelä se sit, ne jyvät imelät. Sid jyrinpäi-, syys-jyrinpäivänä niidä syötih. Tuodih vierahille vielä syyvä.

K: Semmosenah syödih niidä?

AS: Nii, silleh siid... Ken voi hyväks, imeläks tehä niid, ni keitettih gä semmosen vedelän- vezihed kai tul' ku sokerei mätettih da kaikkie... Niidä syödih...

K: Syys-Jyrrin aigah?

AS: Niih.

K: No ennen olihai vielä leibävuasso(/u)a?

AS: Nii, leivät pandih uunih ja piettih uunissa, siid pantih pyttyihi...

K: No mintys leibä se oli?

AS: Se ol´i... pandih vain ruisjauhuo ja... Toiset pandih vie kylmätettih vähsen perunua imellykseks siih jotta... ja survottih ne. Siid uunis kun piettih, jo oli melki illal-, illal, iltapäivil otettih pois ja sid pantih pyttyh ligoh sinne... Pandih ristakot semmoset sih pyt- allas leibien alla ja olgie hienoseh siih, jotta ei mäne läbi sinne pohjah...

K: Monenlastu ruogua oli ennen...

AS: Nii.

K: No mimmosta se pyhävoi oli?

AS: Liinaöljyö ja sidä, mitä... Nythän sanotah ruokaöljyks, vain liinaöljy silloin ol´i erilaine kuin nyt midä on... ruokaöljyt. Silloin ol´i, sanottih liina- liinansiemenes tehtih, ni se ol´i semmois parembua ku nyt mitä on.

K: No tehtihkö sitä kois?

AS: Eikä, myötäväks tuotih kaupoil ka... Ei kois, emmie mainin- kuullut mainičevan sid tehty ois kois(sa) ken.

K: No ennen liinua kazvatettih?

AS: Liinua kazvatettih ennen.

K: (Da) pelvasta?

AS: Pelvasta kazvatettih. Mie viel Juukas kun olimma, mie kazvatin vie sielä ja sid kuvoin kui kaik sai- jäi vuattiet sinne, kodih, ku lähimmä(/ö)... ens kerran. Nyt eihän tällä kerdua lähtijessä ni midä ollut sen enembiä viel kun... Vuuvenhan myö saimmo siel olla, koissa välillä.

K: No pelvahassa oli da liinassa äijä ruajetta?

AS: Ka ol´ i niis. Sai pölyis olla siel kun kierrettih riihilöih tahi saunoih uzein hengin.

K: No siidähäi vielä pelvahassa muahpanendan jälles, siinähäi muas olleski vielä ruajetta oli?

AS: Olihai niidä, kytkie pidi heinät pois ja... Liinua ei(hän) tarvit kytkie eigä- ja kazvo ilmahan...

K: No mintäh pelvas piti kytkie?

AS: Ka heinät pois, muutenha ne ei ois kazvettu, ois heinä pannut pitkälle, ei tullut ois mitäi.

K: Liinamuah eikö tullut heiniä?

AS: Ka liina on paksumbi, ei sidä kuantanut sitte heinä.

K: No konzabo siid pelvas muas otettih?

AS: Ka (ku) milloin se valmistuneh... siemenet, jotta suat- suatih uutta siementä siit.

K: No kuinbo ne siemenet otettih?

AS: Čylgyt vain riivittih ja... Riivinlauta ol´ i semmoni. Tälleh ku... väl´ ikkö ol´ tok niih kun vei- veit vain ni... sid čylkyt kuivattih ja... survottih ja siemenet (- -) [šuhiti?].

K: Miittyös asties ne survottih?

AS: Kellä mimmon´i sattu olemah, semmon´i.

AS: Vielä säkkilöi... jollai säkil ku pandih siihi, riehkittih petkelellä semmosella...

K: No kunnebo siidä ne pelvahat pandih, kun čylkyt...

AS: Vedehe, ligoh.

K: No kui hätken aigua livos piettih?

AS: No yheksän vuorokautta (eigö niidä) lie pietty sid veissä.

Sid ne ruve(?) levitettih vain tiälhän tuol Juukasha(n) jätettih talven alle sinne kai. Keviäl vasta loukutettih siih...

K: Kaubannos ennen ei talven al jätetty?

AS: Eei... Talveks pidi ne tappurat suaha kezrättäväks.

K: Siidä nurmel iäreh kerättih...

AS: Nii... Ollel sivottih ja pandih korjauksehe. Muut työt kun loppu, n´i sid loukuttamah niidä ja... syystyöt...

Metatiedot

Tekijä: Haastattelijana Matti Jeskanen, haastateltavana Agrippana Shemeikka

Omistaja: Kotimaisten kielten keskus (Kotus)

Käyttöehto: Muu käyttöehto: Äänitettä ei saa luovuttaa edelleen, muokata tai äänitteen sisältöä julkaista sitaattioikeutta laajemmassa määrin.

Äänitettä koskevat arkiston käytösäännöt

https://www.kotus.fi/palvelut/arkistot/nauhoitearkiston_kayttosaannot_ja_aineiston_tilaaminen

Ladattavuus: Ei

Lähde: Suomen kielen nauhoitearkisto, 5129:1, Kotimaisten kielten keskus.